Brassó, 1892. VIII. évfolyam. 138-ik szám. Csütörtök, november 17.

BRASSÓ.

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

Az E. M. K. E. brassómegyei választmányának és a Brassói Magyar Polgári Körnek hivatalos közlönye.

Bérmentetlen levelek el nem fogadtatnak.

Előfizetési árak:
Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:
Egész évre . . 7 frt — kr
Félévre . . 3 " 50 "
Negyedévre . . 1 " 75 "
Külföldre egész évre 20 frank.

Egyes szám ára 5 kr. a kapható a kiadóhivatalban s Gross Gusztáv lottókollektorjánál

Hirdetések és Nyilttér díjai előre fizetendők.

Hirdetések felvételenek a kiadóhivatalban

Hirdetések díja:
4 hasábos gármond-sor vagy annak helye 5 kr. Nagyobb és többszöri hirdetéseknél kedvezmény. Minden egyes hirdetmény után még külön 30 kr. bélyegdíj fizetendő

Nyilttér: közlemény sora 10 kr

Megjelenik hetenkint háromszor: kedden, csütörtökön és szombaton.

Szerkesztőségi iroda
Brassó, Kolostor-uteza 26. szám alatt,
hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.

A szerkesztésért felelős:
FEJER VILMOS.
Kéziratok vissza nem adatnak.

A lap kiadó-hivatala:
Brassó, Kolostor-uteza 26. sz. a.
Ide küldendők az előfizetési pénzek és hirdetések díjai.

Wekerle miniszterelnök.

Amerikai csodának tetszik dr. Wekerle Sándor villámgyors és tündöklő felemelkedése a kormány, a parlament és a legfontosabb állami ügyek vezetéséhez, pedig mindenki előtt, a ki az uj miniszterelnököt ismeri, csak magától értendő lehet az, Magyarország előrehaladó fejlődése és Wekerle rendkivüli képessége, valamint államférfiui jelleme által előidézett természetes szükségesség.

Ha egyátalán valaki az országban, ugy Wekerle az az ember, a ki teljesen meg tud felelni ama szokatlanul nehéz feladatoknak, melyek az államügyek és az egész politikai élet legfőbb vezetésével Magyarországon ma összekötve vannak. Meggyőződésből a legtisztább szabadelvü, palotában és kunyhóban egyformán népszerü, buzgó katholikus és egykor kedvencz tanitványa annak a hatalmas és jóságos szellemnek, a ki ma áll a magyar katholikus egyház élén, Wekerle ugyszólván a sors által praedestináltatott arra, hogy az egyházpolitikai viszályt oly módon oldja meg, hogy az állami tekintély és a liberális elv tökéletesen érvényesüljön a nélkül, hogy a katholikus papra a dogmával való összeütközést, a jámbor hivőre a lelkiismeret nyugalmatlását kellene felkényszeriteni.

Egyszerü polgári származásu, mit sohasem kendőzött parvenu-arczfintoritással, még a feráadásos fekapaszkodás mai korában is eleven érintkezésben maradt a népfelekkel, e mellett birja az igazi világférfi bevégzett modorát, a legmagasabb társadalmi körök önként és szivesen az övéik egyikének tartják, oly általános népszerüségnek örvendő, milyenben csak nemzet legnagyobbjai és legnemesebbjei részesülnek.

És a parlamentben, a magyar államéletnek ebben a ma foutosabb, mint valaha bármikor, és legnehezebben kezelhető tényezőjében, már első fellépésével, mint a reszszortirodában az államtitkárságig felemelkedett erő, domináló állást vivott ki s azt mint miniszter oly képen megerősitette, hogy magának az ellenzéknek még legrosszabb óráiban is mindig volt számára egy barátságos mosolya, szives elismerése és buzditása, jól lehet alkalom adtán épen nem szenirozta magát élesen és csipősen odavágni nekik.

Wekerle ugyanis erőteljes, éles és harczkész lényével oly isteni flegmát, tiszttult államférfias nyugodtságot egyesit, melyet sohasem lehet kihozni az egyensulyból. Szellemének sajátja egy ellenálhatatlan vonzás a nagy telé, melynek segélyével a mellékesnek, még ha alkalmatlan is az, sohasem engedi meg, hogy figyelmét, összepontositott akaratát elterelje a fotárgytól, a kitüzött czéltól.

Tudositónk már ma bátran s félelem nélkül, hogy a tények megczáfolhatják kijelentei azt a szilárd meggyőződését, hogy pl. a közigazgatási reform körül Wekerle vezetése alatt az egyes törvényjavaslatok sorrendje, az ugynevezett garanczia törvényeket is beleértve, nem fog az ellenzéknek ürügyet adni obstrukczió szinü vitához. És a „junctim" sem. Ő előtte mindig csak a főczél fog lebegni: Magyarország közigazgatásának tényleges berendezése modern, az államhatalmat és a nemzeti és közgazdasági érdekeket egyformán figyelembe vevő alapon.

A nemzeti párt vele szemben nem csinálhat elvi oppositót, a szélső bal is csak egyben, a megyei hivatalnokok kinevezésének szentesitett, két szakaszos törvény által már meghaladottá tett pontjában, és ha az ellenzéki módositásokban csakugyan lesz valami jó, jobbitó, akkor Wekerle lesz az első, ki hozzájárul ahhoz; mert ő nem hiú, sem nem akaratos, nincs rá szükség, hogy az legyen, mintán saját értéke általán el van ismerve s ő már oly nagy eszméket létesitett, melyekkel minden ellenállást diadalmasan legyőzött s nem szorult arra, hogy valamely mellékes részletbeg mindenáron ragaszkodjék.

Az uj miniszterelnöknek ki kell majd egészíteni kabinetjét is.. A belügyi tárczának s a felső melletti miniszteriumnak nincs birtokosa s az uj kabinetnek teljesnek kell lennie, ha a parlament elé lép. Mig a tekintetben, hogy ki lesz a belügyminiszter, csak sejditések és kombinációk léteznek eddig, — a király személye melletti miniszteri állásra az egész osztatlan közvélemény már leadta az egész nemzet hangos örömmel üdvözölt szavazatát Pápay István úr-nak, a legmagasabb kabineti iroda osztályfőnökének kinevezése mellett, a ki régi tanácsosa a koronának, jó szellema Magyarországnak s az udvarnál elfoglalt bizalmi állásában a legnagyobb becsü, megszámlálhatlan szolgálatokat teljesitette hazájának, melyek a legáldásdúsabb hórderejüek voltak.

És ha az eddigi miniszterek a laterre a korona és a felelős kormányok közti közvetitésekben jól, hatékonyan közbejári képesek voltak: e kellemes helyzet megteremtése lényeges részében a kabineti iroda főnökének csendes és szerény, de fáradhatlan s felette okos működésére volt visszavezetendő, a kit dicsőséges királyunk magas kegyével s teljes bizalmával ajándékozott meg. Ezen jelentőséges személyiség megnyerése tündöklő fényt fog hozni a Wekerle-kabinetnek.

Fogarasi állapotok

Tisztelt szerkesztő úr!

Becses lapja 133-ik számába „Fogarasi állapotok" czime alatt méltóztatott a „Budapesti Hirlap"-ból egy czikket átvenni, melyre szerkesztő úr is megjegyzi: hogy nem lehet tudni, mi vezette az illetőt, ki ezen czikket irta, de oly képtelenségnek tartja szerkesztő úr is, hogy illetékes czáfolatot vár.

Csakis ezen óhaja indit minket, a valóban képtelenséget magában foglaló czikk és rejtélyes irójáról a fátyolt némileg fellebbenteni, mert igazán megvallva, mi képtelenségekkel s azoknak az általunk igen jól ismert irójával foglalkozni nem igen szeretünk.

TÁRCZA.

A szerelem leleményessé tesz.

Irta: *Vesse Juliska.*

Egy szalon, két ablakkal és két ajtóval a háttérben; jobra egy tükör, divány és nehány szék. Balra egy zongora

(Folytatás.)

A fiatalok, mondom szeretők egymást és az én szivem velük tartott. Oh a ki valaha szeretett az tudja jól, hogy két házastárs könnyebben elválaszkhatató, mint két szerelmes. És tudvalevő, hogy semmi sem éget forróbban, mint az olyan szerelem, a melyről senki sem tud. De én tudtam róla és folyton levélféleket hordtam Berta kisasszonynak, a hanggjegy csomag között. Hanem az a kegyetlen vén sátán megsejtette, hogy a két fiatal között viszony létezik. És engem is szövétnekesnek tartott.

„Müller ur" mondam neki. „én nem hagyom magamon száradni azt a gyanusitást. Keressen, kutasson ki, vettezessen le és ha csak egyetlen egy jelét találja rajtam a Berta kisasszony szerelmének, akkor tehet velem a mit épen annek tetszik."

„Én nem gyanusitom" morogta az ugynevezett magánzó, „ön ünt figyelmeztetem csupán." Olyan sajátságosan nézett reám, mintha ön darab arzenikum lennék, a mit egy dobozban rejtett és a kezemben levő hanggjegyek után nyult.

„Ezek uj hanggjegyek" mondám „az ön leányának hoztam."

„Én látni akarom azokat."

„Csak nem fog ön ilyesmivel faradni?" mondám alázatosan.

„Leszek olyan bátor" válaszolt gunyosan. Egy darabig lapozgatott s aztán kivette a levelet.

„Mi ez?" kiáltott dühösen.

„Egy levél", válaszoiám a lehető legártatlanabbul.

„A levél nincs czimezve" dörmögte.

„Igen mert a felesége irta."

„És kinek ir az ön felesége szerelmes leveleket?"

„Természetes, hogy csak nekem" feleltem ő dühösen.

Megriasztottam, visszaadta a levelet és én gyorsan elillantam.

Persze sebtiben tudattam a fiatalokkal, hogy én mimár soha többé semmiféle levélhordó szolgálatokat nem teszek, de Berta kisasszony olyan szépen kért és Arthur térden álva könyörgött — — — ismét elállgyultam . . . Az én szivem olyan jó . . . Elvállaltam egy levelet, a felső kabátom zsebébe rejtettem és szerencsésen ott is feledtem. Miután én itt a salonban (ujjával a zongorára mutat) szép növendékeimmel a magasabb uj gyakorlatokat tanultam, ez alatt az apja kinn az előszobában kikutatta a felső kabátom zsebeit. Ah! igen egy szatócsnak pompás jó orra van! Megtalálta a levelet. Fel is bontotta zongora leczke után magához hivatott, épen ugy mint most ma, zongora leczke előtt, a saját szobájában. Szorongva léptem a szobájába (ujjával a baloldali ajtóra mutat) és jó előre elképzeltem, hogy a legközelebbi uj évi ajándéknak immár a reményét is itt kinn hagyhatom magam mögött . . .

Müller ur ugy fütkösött fel s alá, mint egy ketreczbe csukott oroszlán. És én tudtam jól, hogy épen nem vagyok az az állatszeliditő, a ki őt lecsiláprihatná.

„Ön a leányomnak attól a közönséges polgár fiatól egy levelet hozott."

„Te se vagy különb!" mutyogtam elnyan halkan, hogy még magam se hallhattam meg.

„Attól a szegény ördögtől, a ki elég rakmerő azt hinni, hogy valaha az én leányomat feleségül veheti . . . Ne tagadja! . . . Itt a levél."

És előmutatta azt a végzetes papirost... Ha az ember tudja, hogy hazontalanul hazudik, akkor megmondja a valót.

„Igen uram!" mondám én „és a mit tettem, azt isten ember előtt igazolhatom.. Én is szerettem uram és tudom, hogy a fiatalonak a szerelem épen olyan szükséges, mint az öregeknek a bor . . ."

„Kitérik magamnak mindenféle czélzásokat" dörögte a szatócs, Ő ugy itta a bort, mint a szivacs a vizet.

„Tudom én — folytatám tovább — hogy csak addig szerethetünk, a mig fiatalok vagyunk. A mig teljesen nem nőtünk meg a fogainkban — különösen a bölcsesség fogak, — a mig nincs mind együtt az ész. De szeretni kell! Miért akarja leányának megtiltani, hogy boldog legyen."

„Ő ne szeresse, neki nem szabad ezen Arthurt szeretnie, nagyon fiatal hozzá."

„De én merem hinni, hogy az ő erős szervezetével sok-sok évet, ugyan olyan kort fog megérni, mint az a férfiu, a kinek ón most leánya kezét akarja oda adni."

„Ő boldog lesz a báróval."

„Ezzel az adósság czéglóval?"

„Egy magam fajtaju gazdag ember csak egy olyan nőt választ, a kinek adóssagai vannak."

„Ezzel a vén agglegónyuyel?!"

„Az ő kora kereskedik érte, hogy nem fog bolondokat csinálni."

„Ezzel az emberrel, a ki egész nap alig beszél tiz szót, és ezek között alig egyetlen okosat."

„Annál boldogabb lesz a frigy, mert az asszony beszélhet annyit, a mennyi neki jól esik. Csak azok az asszonyok boldogtalanok, a kik nem beszélhetik jól ki magukat."

„De az ón leánya szereti Arthurt."

„Neki kerülnie kell őt, majd meg tudom ón akadályozni."

„Gondoljon arra, hogy a szerelem leleményessé tesz."

„Ón ugy gondoltam, hogy csak a szükség ért ahez" mondá a goromba barbár.

Ön azonban nem hagytam magam sarokba szoritani és tovább folytattam.

„Gondoljon ón Leanderre, a ki a legelső uszó-övet találta fel. Gondoljon ón Sam-

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Nagyon örvendünk, hogy a czikk rejtélyes írója valahára annak tudatához is eljutott, hogy „Szombatfalvay tulnyomólag oláh, kis részben szász s csak, némely hivatalában félig magyar"?) a tény az is, hogy oláh testvéreink Horváth Mihály volt főispánt szerették, Bausznern jelenlegi főispánt pedig sehogy sem szerték, s ennek egyszerű magyarázata az, hogy az előbbi — a magyar czsme rovására — igen sokat engedett nekik, az utóbbi pedig az ujjokra koppantott s úgy nem csoda, ha megszabadulni akarnak tőle s a Horváth Mihály főispánsága alatti aranykorról álmadoznak az itteni oláhok s egyetlen egy szájmagyar: a czikk rejtélyes írója.

Ezekhöl czakhamar meggyőződhettek tisztelt szerkesztő ur arról, hogy hát minő háboru tört ki Fogaras vármegyében a főispán és a megyei bizottság közt, t. i. az itt többségben levő oláhok s illetve dákoromán vezetői — mint ujabb időben mindenhol — elkezdettek erősebben rugaldozni a szerednék Bausznern főispánságától menekedve, a Horváth Mihály főispánsága alatti boldog aranykort.

De hát ha ez igy van — fogja mondani t. szerkesztő ur — honnan szárazhatik a „Budapesti Hirlap"-ban megjelent magyar levél? mi vezethette az illető magyart annak megirására.

Ime a rejtély: Benedek Gyula itten minden tekintetben s Brassóban is bizonyos részben már ismert ügyvéd, a legutóbbi országgyűlési választásoknál, a fogarasi választó kerületben felléptette magát s nagy bajai. Bausznern főispan belenyugodását is kiügyvédekedte s mikor erről biztositva volt, a választásokhoz az oláhok kegyét is megnyerni kiváván, egyik vezérük: Julin Dán helybeli gör. kel. esperest négy szem közt felkérte, hogy a képviselőválasztásoknál a románok is támogassák öt, mert ha ő képviselő lesz, megbuktatja az általuk utált Bausznern t. s ő lesz főispán! mely ügyük itkáltatatlan a Benedek Gyula ügyvéd urat némileg jellemző nyilatkozatát Dán Gyula esperes, a megye alispánjának elárulta s ez megbotránkozva ezen eljárás felett, a fogarasi választókerületet összavalasztott összehiva, Benedek Gyulát politikai s más tekintetből is hűn jellemezve és lealázava, a képviselői jelöltségre képtelennek és érdemetlennek nyilvánitotta és visszalépésre kényszeritette, miért aztán Benedek Gyula az alispánnak a megy Bausznern főispánnak is eskűdt ellensége lett és tehetetlen bosszuja kiköltheztése czéljából, bosszujához méltó s nemes eszközhez nyult: t. i. magyar ember létére szövetkezett a magyar érzelmű főispán és a magyar alispán ellen — az itteni oláh nemzetiségi tulzókkal s jelesen Julin Dán espe ressel, kit pedig, midőn a választók összegyűlésén az alispán, az esperesre hivatkozva, Benedeket leálczázta, 600—700 választó előtt „aljas gazember"-nek nevezett, azonban — mint Benedek az október hó, 27-én tartott megyei közgyűlésen — nagy derültség közt — kinyilvánitotta „csak feltételesen" ha t. i. be nem bizonyitja mit mondott, mire Dán Gyula a megyei közgyűlés előtt is ismételte és szembe mondotta azt, mire Benedek, mint ilyen reá nézve bagatell dolgoknál szokta, — az egész megyei bizottsággal együtt nagyot nevetett és elhallgatott.

Most már, miután tudja t. szerkesztő ur, hogy mi vezette az illetőt, ki kibesteleneségi czikket irta, ráterithetünk annak rövid részletezésére, megjegyezvén, hogy ezek után az is könnyen megérthető, hogy mit jelentsen a rejtélyes czikk irójának azon képtelenségű állitása, hogy az itteni oláhok, nyilván, hogy Bausznerntől megszabaduljanak, magyar főispánt kérnek. Valjon nem Benedek Gyulát?!!!

A czikk rejtélyes irója gondosan kerüli a megyei közgyűlésen szereplő szónokokat névleg megnevezni, nyilván azért, hogy a fölöl ki ne látszódjék, s ha mi a szólók neveit idézzük, az előzmények után azonnal tisztába lehet t. szerkesztő ur, hogy merről fu a szél; első Benedek Gyula volt, ki az oláh vezetőkkel titkon tartott előértekezet megállapodása szerint, az október hó 12-iki megyei közgyűlésen indítványozta, hogy az alispáni jelentés ne vétessék tudásul, s igaz, hogy csak általánosságban argumentált a közigazgatás ellen, mert konkrét esetet sem ő, sem társai, ámbár az elnöklő alispán által felszólitva lettek, nem hozhattak fel; az pedig nem való, hogy Benedek Gyula ur korruptiorol beszélt volna, mert ő nem szereti a korruptiot, a hallgatóság emlékezetébe hozni! Utána beszélt dr. Micu alias, Kis Andreiu ügyvéd, ki a folyó évi majus havában történt megyei tisztiügyészi választás alkalmával, Herszényi Bálint magyar jelölt nehány szótöbbsége ellenében, egész váratlanul megbukott; utána következett a Benedek Gyula ur „feltételesen" jó barátja: Julin Dán ismert vezér, s utána nyomban felállt az iskolaból nem rég kikerült, tényleg soha még egy kirajzát adót sem fizetett, s a választók névlajstromába csak becsempészett országgyűlési hallgató képviselő dr. Serban Nicolae, a hires „ficiorul popi din Voila", ki Budapesten a kormánypárton ül (mert még nem állt fel egyszer sem.) Nagy-Szebenben, Szeljistyén és Fogarasmegyében pedig telivérdákó román, Bukuresten pedig, mikor keletutazása alkalmával (e)hebnyi napig ott is tartózkodott a „Raska"i kertben, oly tüzes és tulrott irredentista, hogy még az irredentisták is megijedtek tőle (Olvasd a romániai „La Patrie" czimü lap f. évi szeptember 16-ki és a nagyszebeni „Tribuna" szeptember 18-iki szám!) a midőn hazájába „Osztrák Magyarországba" (olvasd a „Magyar Hirlap" t. évi szeptember 24 ik száma „Mulatságok" rovatát) visszatér, a szép és víg Pesten a nagyreménytő magyar hazafit játszva, az intézőkőröket orroknál fogva vezeti; utána következett Garaiu Nicolae zernesti ügyvéd, mindnyájan egyetlen argumentumot csépelve, hogy t. i. miért nem helyettesitett a főispán „qualifikáltakat"? mikor ők legjobban tudják, hogy hiszen qualifikált emberek nincsenek, hanem ha dr. Serban Nicolaet nevezik ki „Osztrák-Magyarországon" az oláhliga ő felsége diadalra, a „czára ollulaba" primpréstornak (ki különben a közgyűlésben kinyilvánitotta, hogy ez neki igen kevés) és Julin Benedekiut pedig főispán urnak vagy helyesebben prefektnek.

A most megnevezett szónokok névlajstromából láthatja t. szerkesztő ur, hogy az alispáni jelentés ellen csakis a román elfogult tulzók s egyetlen (ha annak nevezhetjük) magyar ember: Benedek Gyula szólalt fel, mig a magyar és német és még higgadttabb román szólók is mint: Kossy Sándor, Kántezey Károly, Popáradu Áron, Fleischer Sámuel, Pánczél Károly, Lelutiu Péter, és Nagy Sándor az alispánt, semmi kifogás ala nem esheető jelentése mellett szólaltak fel; tehát mai oláhok is alig vilagosabb, mint itt nem valamely törvényes alapon álló loyalis ellenzékről, hanem tisztán nemzetiségi tulzókról s egy magáról megfelejkezett hus magyarról van szó.

Az sem igaz, hogy indítvány tétetett volna, hogy az alispán saját ügyében ne elnököljön, mert Benedek Gyula azon indítványt csakis a vita befejezése után és a szavazás megkezdése előtt tette, mit az elnöklő alispán, mint elkésettet és miután nem is személyes ügyéről volt szó — elvetett.

Az sem igaz, hogy szavazás előtt indítványoztatott volna — mi különben legkisebb törvényes alappal sem bir — hogy a tisztviselők s előljárók a szavazástól eltaszassanak, „mert arról meg szakiegy arva szó sem volt; s az sem igaz, hogy 24 tisztviselő szavazott, hanem az igaz, hogy a román ajku tisztviselők egy része, közvetlenül a szavazás előtt tüntetőleg eltávozott és nem szavazott.

Az is igaz, hogy miután leszavaztattak a kisebbség, — kivétel nélkül oláh tulzók, a magyarok közül veltük egyedül szavazott Julin Benedekiu ur vezetése alatt eltávozott, de ezt tette egyrészt leszavaztatása, másrészt pedig azért, mert már d. u. 4 óra volt.

Az is igaz, hogy az azután 14. napra összehivott közgyűlésen Julin Benedekiu ujra felszólalt, hogy az alispán miért nem terjesztette be a kózutak kölönleg-előirányzatát a rendes közgyűlés elé? s ebből kiindulólag ujabban a legszenvedélyesebben megtámadta az alispán személyét, a nélkül, hogy czáfolni is birnék konkrét esetszerű felszólalásait volna, s az is tökéletesen igaz, hogy miután az alispán igazolta, hogy a költségelőirányzatot előlb azért nem terjeszthette be, mert az annak alapját képező állami adó még kivetve nem volt s ez országszerte igy történt, s igazolta, hogy öt e részben semmi leg kisebb mulasztás sem terhelte s Benedekiu ur ennek daczára folytatta az alispán ellen a legkiméletlenebb személyes támadásait — a békettőrésébol kifogyott alispán Benedekiu urat — ha még személyét, jellemét és becsületét megtámadni merné, kutyakorbácssal fenyegette; de legtávolabbról sem igaz, hogy erre a felháborodás kitört s hogy tettlegességre nem ment csak annak tulajdonitható, hogy ezért a főispán az alispánt erélyesen rendre utasította, mert hogy az alispán Julin Benedekiut — kit később tett saját nyilatkozata szerint lo agias elégtétel adásra méltónak) és képesnek nem tart — kutyakorbácssal fenyegette, ezert bizony senki sem háborodott fel, legfentebb csak azért, hogy miért csak igéri, mert egy olyan magyar ember, ki magáról annyira megfeledjtekik, hogy nemzete ellenivel szövetkezik saját nemzete ellen — nem kutyakorbácsot, hanem még mást is megérdemel....

Mindezekből megnyugszódhetett t. szerkesztő ur, hogy Fogaras megyében nem — Isten tudja — miféle nagy háboru és viharról — hanem csupán a csak egy oláhországi irredentista ezelől által fujt porfolhócskéről van szó, melyből egy közéje keveredett bus magyarka nem szégyenli a magyar hirlapok s a magyar közönség szembe oláh port hinteni s csak sajnos, hogy a magyar hirlapok olyan könnyen mennek neki lépre.

A mi pedig ezen bus magyarka által közhirré tett főispáni rendeletet illeti, ehez ugyan közünk nincs, s a főispán, ha illetékes helyről megkérdeztetik — elő fogja adni bi. zonynyal fontos indokait, melyek annak kibocsátására kényszeritették, s mi részünkről csak annyit jegyünk meg, hogy: egy tiszti karnak, melynek egy része, a nemzetiségi békétlenekkel nemesak titokban, de nyiltan is fraternizál s a közgyűlésen — megfeljtkezve esküje és kötelességéről — vagy nem, vagy igaz a nemzetiségi rezérokkel szavaz, — s midőn a többi tisztviselők, az ilies méltóságú és megfeleltlége, szalon rulnak jelenek meg a közgyűlésen, ők nagy csizmában az oláh bizottsági tagok hátá mögé rejtőznek, hogy annál könnyebben informálhassák ő kőket, hogy miként szavazzanak az állam léte, intézményei és törvényei ellen, mely állam öket fizeti s melynek törvényeire ők eskűt tettek — az ilyen tisztviselőknek — véleményünk szerint — más rendeletet kellene kiadni s az azon czikket és rendeletet közlött „Budapesti Hirlap"-nak, az ezen kétségbeejtő állapotokat csak távolról sejtő szerkesztőjével mi is foljajdulunk „közigazgatási reform jőjjön! el a te országod, hogy ne legyen zavar és nemzetiségi viszály e hazában"!.

Tisztelettel

Fogaras vármeye több magyar és németajku bizottsági tagja.

Válasz dr. Corouensis urnak.

A „Valasz", mit „reflexió"-ma adott, mélto társa a „Nyilttér"-ben. Szinte kedvem volna megkérdezni: hol van az az ur, ki e lap 136-ik számában oly fennhéjázóan formálta kérdését, s irta ki vastag betűkkel azt a tizenegy *„igaz-t"*-t? Hol marad ez az ur, mikor napnál világosabban kimutatják, hogy magyarázataival fordított, hazudott? Hol van a *„lovagias ellenfél"*, ki harczolni kész *„az igazság érdekében"?* Hol van, kit *„szeliddé, nyugodtá és szerénnyé"* tett csakugyan nem lehet vádolni? Hol a „doktor", ki nem ismeri el, hogy *„elvekről"* beszélni lehetne, az elvet vallók sértése nélkül; védrendszerről a nélkül, hogy foltjuk fölött ne illogjon már egy kalastatásztuet kardja; az igazságszolgáltatásról a nélkül, hogy már ne csikorogna börtöttnknek zárja? Hol a „tudós", kire nézve nem léteznek meg nem valósult, testet nem öltött elvek? Hol a „lovagias ellenfél", ki midőn „az igazság érdekében" sikra szállni kész az *adatokat*, melyekkel ellenfele *„elkhur.zsolkodik"* (sic!) eltusajtja magától? Hol van, ki „hazafiságról, felekezeti béké'ről, egyetértésről, társadalmi összponto sulásról" beszél? Adatokkal *„hurczolkodtam"* elé az önök „hazafiság, felekezeti béke, egyetértés, társadalmi összponto sulás" illusztrálásaival a református templomszentelésel „hurczolkodtatott" elé, melyről Önök a „hazafiság, felekezeti béke, egyetértés, és társadalmi összponto sulás" érdekében tudatőlag tavol maradtak. Hol van ez ember? Hol? — Nincs sehol! Egy tires nér az csupán: Coronensis. Jól van. Am „hadd temessék el a halottak az ő halottikat": Coronensis nyugodjék békével! A por, a piszok, mit felkevri lesaál megint és rajta telepedik meg. Nem akarom látni az arczot, melyen a szégyen pirjét e nér takarja el. — En vittam a harczot nyilt sisakkal, tisztességel, becsülettel s nem mondhatja senki, hogy lovagiatlanul.

A küzdelmet, az ádáz és áldatlan harczot nem kezdtem, de előle meg nem futhattam. Hordozza érte a felelősséget, ki felidézte.

Ez ügyben igen szép sok szép fogott kivánni, hogy felüsse sisakellenzőjét, bár meggyőződésem, hogy az ügynek sokat használt volna vele.

Ő — azonban a dolognak egy másik oldala is! E lap 136-ik számában, az 543-ik lapon On azzal kérkedik: *„ha kiednjék kinyomatom az egész beszédet szóról-szóra, mert rendelkezem vele".*

Uram! az a beszéd az én tulajdonom, azt én irtam. Önnek tudnia kell, hogy mit tesz az irodalomban a tulajdon. Azért azt kérdezem, hol, *hogyan és kinek az engedélyével szerepel, mint On az én beszédemnek szószerinti szöveged?*

E kérdésekre *egyenes és vildgos* feleletet követelni *jogom van nekem*, és joga van a *nyilvánosságnak.*

Azért mindaddig mig e kérdésben magát tisztázandja, mindazon nevekkel, mellyel a társadalom és magyar nyelv illeti az olyan embert, ki másnak a tulajdonát a tulajdonos hire, tudta és beleegyezése nélkül magának megkaparitja, mindazon nevekkel illetem és bélyegezem Ont!

Nagy Károly,
ref. vallás-tanár.

---

sonra, a ki előbb a fürtelt nyiratta le és az által a fodrászatot találta fel. Gondoljon ón Romeora, a ki a mérgezést . . .

„Kérem hagyjon nekem békét."

„Még csak egy példát" kértem én, „egy példát még az ön életemből . . ."

„Jó, hadd halljam!"

„Én szerettem egy szegény családból származó leányt, a kit nem akartak hozzám adni. Én szerettem őt — ő szeretett engem... A szerelem azonban leleményessé teszi."

„Találékonnyá teszi és én tudtam módot az akadályok elháritására. Megszöktettem . . ."

„Az nem uj találn'any", mondá amaz gunyosan.

„Kérem, ne szakitson félbe. A mint mondtam, megszöktettem az — in spe anyósomat. Hálából aztán, meg talán személyes bátorságom elismeréseül, ide adták a leányt is hozzám."

Müller ur, a türelmetlenség minden jelével kiszdve, végig hallgatott, és következőleg szólt:

„Hogy ön miként jutott a feleségéhez, az nekem teljesen mindegy — de viszont ón azt mondom önnek, hogy minden összeköttetést megszakitok önnel, ha bár csak egyetlen egyszer nálam mint Postillon d'amaur fog szerepelni. Értetle? . . .

Megértettem és elmentem; de, oh édes istenem, miért is adtad nekem azt a jó szivet! . . . Szent fogadást tettem, soha többé levelekat tour és retour a két szerelmes kézt, nem vinni, és ám, ez a két lény arra a gondolatra jött, hogy engemet tudtomon kivül levélszekrényül használtak. Nekem az a szokásom, hogy burnótozom, egyetlen élvezet, melyet az anyósom megengedi. Természetesen — ő szintén burnótozik. — A mint mondom, burnótozom s a zongoraleczke alatt a burnótos szelencét a zongora párkányára helyezem. Ebbe a szelencébe tettek a szeretnesek a nélkül, hogy én sejtettem volna — a szerelmes leveleket. És én jártam a vitton más a vissza, mint valami levélszekrény.

Ez idő alatt köztem s a magányt szétöcs kőzt türhető viszony alloit be, mig egyszer az utczán találkoztam vele — és oh, az én jóságos szivem! — egy szippantással kináltam őt. Egy pillanatra a kezében volt a levél — — — Magamon kivül voltam a fiatalok vakmerősége fölött. Borzalommal gondoltam a következményekre — ha véletlenül ez az anyósom orrába jut. De Müller ur mind ennek daczára nem hitte, hogy én olyan ártatlan vagyok, mint egy ma született gyermek. És azt állitotta, hogy ón éponségből nem lehet ártatlan — fenyegetett, hogy mire sem lesz tekintettel, ha még egyetlen egyszer hasonlatos dologba ártom magamat. Ezzel hatat fordítva, ott hagyott. A legkesertibb szemrehányásokat tettem a fiatalokuak — s ők kiszaladtak.

(Vége kőv.)

Kolozsvári Egyetemi Könyvtár © Fundaţia pentru Ştiinţă şi Cultură - BCU Cluj-Napoca.

Román dolgok.

Ifjuségi tüntetés Vulkán József mellett.

A Gazetának irják Bukurestből, hogy ott „Stefan Vóda" szindarab előadásán zajosan tüntetett Vulkán József mellett. Felvonás közben többször kihiltak és a zenekartól a „Destépte Romane" dal játszását követték, de nem játszhatták el, mert nem voltak ott a hangjegyek. A második felvonás után ujból ütéteket a szerzőt, követeltek a „Destépte-tet" dal játszását, „Nem hoztátok el a hangjegyket?" ezt kiabálták. Vulkán óriási koszorunal lepték meg. A darab annál nagyobb hatást tett, mert a szerző Magyarországnak a románokra nézve legexponáltabb részén él.

Még szép, hogy elismorik, hogy van Ungaria is a világon.

* * *

„Akárhogyan fog a mostani bonyolult helyzet megoldatni, tény, hogy a tulzás bymása alatt, melyet fölög az ellenzék táplált, jutottak az ügyek Magyarországon odáig, a hol ma állanak. (Értsd: a kötelező polgári házasságig.) Odáig, hogy a miniszterelnök kénytelen azt tanácsolni a koronának, hogy a félemlitő áramlatnak engedjen s tegye meg a kért engedményeket. Most tünik ki, hogy milyen nagy hibát követtek el a döntő körök, midőn nem vették számba az állam azon tényezőit, melyeknek az államban a politikai és nemzetiségi erők egyensulyozása volt hivatása; értjük itt a nem magyar nemzetiségeket, kiket az uj rendszernek leidoztak, melynek szarvai most rettentőleg megrötték." Ez a Gazeta nézete a mostani helyzetről, de halljuk tovább is: „Sommi sem igazabb, mint az a nem magyar nemzetiségek elejtésével, lendületet adtak a szemérmetlen tulzásnak — sovenismului nerusinatu, — a mely már nem is mer határt s még a koronával szemben sincs tekintettel." Nem folytatjuk tovább. Elég ennyi is. Ebből is látjuk, hogy ha a reactio felülkerekednék, a Gazeta lenne az első, a mely annak feljajánlana hü szolgálatát. Különben ezt tudtuk eddig is. Minden eszköz jó neki, a mely a haza alkotmányos szabadságának megdöntésére vezet. Csak az a kis baj van a kréta körül, hogy hasztalan varja a Gazeta a reactio feltámadását.

* * *

A néhai Vancea gör. kath. érsek buturait — mint a Gazetának — irják e hó 14-én árverezték el.

* * *

A Gazeta megemlékezvén arról, hogy Vaszary primás a magyar nyelv tanitásáért jutalmakat osztogat, így háborog: „Tehát ezek ama érdemek, melyekért a primást bibornokká akarják emelni?" Csak az a magyar nyelv ne lenne ebben az országban...

* * *

Párbuzam az osztrák és magyar költségvetés között.

A Gazeta panaszkodik, hogy míg Ausztriában pl. a csehek, morvák közmüvelődési czélokra nagy összeg államsegélyt kapnak, a románok nálunk egy krajczárt sem kapnak. Kár e miatt a nátio ellenségeivel vesztegetni — a Gazeta szerint — az időt. Használjuk fel e helyett — ugymond — az időt erőink összegyüjtésére a jövő küzdelemre, melynek czélja; „a nemzeti egyenjogusag kivivása, a mely ma a nemzetiségi porlepte törvény daczára nem egyéb, mint irtózatos zero". Nem egészen ugy van, mint a Gaz. hirdeti, de mert eléggzer elmondottuk, hogy a natio felekezetainek is jut az állam költségvetéséből, mi sem vesztegetjük az időt.

* * *

Tudtára adja a Gazeta az illetőknek, hogy egy olyan román ifju, a ki a kereskedelmi iskolát végezte, ha tud magyarul és románul, azonnal állomást talál az arady „Victoria" pénzintézetnél. No, lám hogy mégis hasznos valamire az a magyar nyelv, a melynek tanulása ellen a Gazeta annyit iszetlenkedik! . . .

* * *

Bukurestben a gör. kel. érseki templom a Metropoliahegyre szándéknak épitni régi román stylben. A kerv készitésére nemzetközi pályázatot fognak hirdetni. Nagy szükséglete is van Románia fővárosának egy díszes templomra.

Levelezés.

Mükedvelői előadás.

Segesvár, 1892. nov. 14 éjn.

Segesváron a mulatságok mindig az álamiskola szegény tanulók részére rendezett mulatsággal szoktak megkezdődni. Ugy látszik, hogy a magyarság az áll. iskola iránt legnagyobb érdeklődést tanusit. S mondjuk ugy a hogy van, de meg is érdemli, mert a derék tanitótestület mindent megtesz, hogy az általuk rendezett estélyek minden tekintetben méltóan megtelejtjenek a várakozásnak. Egy ilyen szépen sikerült estélyt rendezett a tanitótestület e hó 12-én a szegény tanulónak felszegényezésére, mely alkalommal Hetyey Gábornak egy egészen uj gyermek szinmüvét „A kevély páva" — vagy „Az iskola udvarán" 2 felvonásban az iskolás leánykák igen szépen sikerülten adták elő a jelen voltak teljes megelégedésére. E szinmü igazán szakértő iróra vall. Az erkölcsi hatás, a nyelvezet és a gyermekdalok mind a leghelyesebben van megválasztva benne. Gyönyörüség volt nézni a sok apró kis leánykát, mily otthonosan érezték magukat a kis szinpadon. A közönség is hálás volt a kis müvészek iránt. Tobbször nyilvánult a tetszés s a bevégző kis dalt tobbször kellett ismételni. Volt még ének, hegedü és zongora is. Zakariás Laura hegedü szolót játszott, a kis György Ilonka egész szabatosan zongorázott, Volff Sarolta énekelt s zongorán Nagy Leontin kisasszony kisérte, s végezetül szintén Nagy Leontin kisasszony játszta el Székely Imrének IX. ábrándját körtetszés mellett.

Az erkölcsi siker mellett az anyagi is kielégitő, mert 130 frt volt a bevétel. Eloadás után tánczot vitt, melyen reggel 4 óráig igen kedélyesen mulattak. Sok szerencsét a derék tanitótestületnek s óhajtjuk, hogy minél többször gyönyörködtessenek ilyen estélyekkel.

B. Gy.

Irodalom.

A magyar szépiradalmi különösen a női közönség számára szerkesztett lapok közül csak is a „Képes Családi Lapok" az, melly a szokásos diesérétre nem szorult reá; a ki csak egy tekintetre méltatja is e lapot, azonnal meggyőződik arról, hogy e lap ónmaga magát dicsérí; annak szép szinu könyvtésszi, hanem prózai müvei is mindig a magyar irodalom első rangu irók tollából erednek, mig az illusztrátók a legjobb s hirneves müvészek rajzai a képei utánlhatók, oly kivitelben, a minővel csak ritkán találkozunk a szépiroalmi lapokban. Legjobb mellékleei mindig válogatott, szivet és lelket nemesitő s kellemesen szórakoztató regényekből áll. Előfizetőinek postája a legczélszerubb kargazat vitatja szelemdus hölgyektől irva. Heti szemléje a valódi humor utolérhetetlen irálylyal van megirva; s a két hetenkint megjelenő divat melléklet, teljesen nélkülözhetővé teszi minden más divat lapot. Ajánljuk a magyar, különösen a női magyar olvasó közönség figyelmébe.

Egy kis meglepetés számba mehet a „Magyar Nők Lapjának" e heti szama. E szép kiállitasu hetilap, melynek a magyar családi élet fejlődésében, a közizlés emelkedésében oly nagy érdemei vannak tizenkét éves palyafutása alatt: a legujabb számával óriási emelkedést mutat. Valóban tortént a lap szerkesztőssége s a szinnyvilágban a szépiradalmi rész vezetését Zempléni Árpád ismert költő, a könyvbiráló tiszteet Róna Béla fiatal esztheikus vette át. A szöveg között sikerült tollrajzok vannak Szántha István fiatal magyar müvészétől, ki a mult évi tárlaton tünt fel „Szata udán" czimü nagyszabásu képével. Szántha tollonban van figurálnu körökben ismert és kedvelt egyénisége. E tollrajzok valóban a legszebbek, a miket eddig magyar hetilapokban látunk. Zempléni Árpád Széchenyiről is egy melyen járó történelmi rajzot, Méry Károly Lajthánuali népdalokat közöl oly sikerüli czitlusokban, melyek vetekednek az eredetiek zenéjével és üdeségével Illusztrálva jelent meg Morócz Jenőnek, a fiatal költo generaczió egyik szép reményekre jogositó tagjának „Este" czimü költeménye is. Bródy Sándortól, ennek „Regénytárgyak" czimü legujabb kötete valódi irodalmi esemény, elbeszélés van a lapban, „A fehérhaju Domosszalinó" mesére, Szánthay István két gyönyörü tollrajzával diszitve. — A forradalmi eseményekre megörzése tárgyaban Vajda Jánosnak, a legnagyobb magyar költőnek erélyes felszólalást olvasunk a tarczában. Róna Béla, Bródy uj könyvét különösen, a iroi egyénisége altalában ismerteti. Érdekes adatok a magyarországi boszorkányperök történetéhez Pataki István „Abrakosztánk" czimü dolgozata is, melyt Ebers György ismert mokorában, novella stilben adja elő a szaraz történelmi tényeket. A népes irói versenyben maga a szerkesztőnő Maróth Erzsi is részt vesz Gizi czimü kedves humoru novellettjével. A lapot háztartási, orvosi, müvészeti stb. rovatok zárják be. E számmal egyidejüleg küldötte szét a kiadóhivatal a Női szépség tankönyvét is, melynek egy nagyvilági hölgy hátrahagyott iratai után készült s bizos utmutatásokat kozál a szépség ápolása, fentartása és a legmegbizhatóbb szépitő szerek beviarisai forrásai felől. E könyvet a lap megvedéves előfizetői ajándékba kapják. Előfizetési ár: félévro 3 forint, negyedévre: 1 frt 50 kr. Melegen ajánljuk olvasóinknak.

Egyletek és társulatok.

Meghivó.

A „Közmüvelődés" irodalmi és münyomdai részvénytársaság a f. évi október hó 17-én megtartott rendes közgyülés határozata folytán 1892. évi november hó 27-én d. e. 10 órakor Kolozsvárt a Nemzeti szálloda bán rendkivüli közgyülést tart, melyre a részvényesek ezennel meghivatnak.

NAPIRENDI:

1. Részvénytőke leszállitása és ezen czélból a brassói főkteleр eladása és ellenérték granánt a részvények átvétele iránti határozat hozatal.
2. Inditványok.

Kolozsvárt, 1892. november hó 10-én.

Az igazgatóság.

— A közgyülésen az alapszabályok 13. §-a értelmében: „csak azon részvényesek elnehtnek meg és birnak szavazati joggal, kik részvényeiket a közgyülés előtt legalább 8 nappal a társaság pénztárénél letették és igazoló jegyet nyertek."

HELYI HIREK.

— **Erzsébet királynénk** ő felsége nevenapja alkalmából szombaton délelőtt 9 órakor a rom. kath. plebánistempolban ünnepi istentisztelet fog tartatni. A templomi énekkar Jaschik Gyula karnagy vezetése alatt Führer Róbert A. moll miséjét fogja előadni, ezenkivül Binder Jenő tanár ur betétji Cherubini „Ave Maria"-ját énekeli.

— **A kereskedő ifjak és ev. diákok** tánczvizsgájra, mely Fiedler Ferencz táncztanitó vezetése alatt szombaton, nov. 19-én a Redouto nagytermében tartatik, ujólag felbirjuk t. olvasó közönségünk figyelmét.

— **Szemétkihordás.** Ezennel tudomásra hozatik, hogy ugy a belvárosban, mint a külvárosokban is a mai naptól fogva a szemétszekér többé nem fog közlekedni, miért is a szemétkihordásra nézve ismét a régi szokás lép életbe.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **A miniszterválság vége.** Az uj kabinet megalakult a következőképpen: Miniszterelnök és pénzügy: Wekerle Sándor, ő Felsége személye körüli miniszter: gr. Tisza Lajos; belügy: Hieronymi Károly; igazságügy: Szilágyi Dezső; kereskedelem: Lukács Béla; földmivelés: ifj. Berlinkó András; oktatásügy: gr. Csáky Albin; honvédelem: br. Fejérváry Géza és horvát miniszter: Josipovich Imre.

— **Meghivó** Lapunkban volt szerencsénk ez év tavaszán a „Maria Dorothea Egyesület" brassói tarlitónő szakosztályának, ezen humanus ifju in tézményének nemes czéljait ismertetni, most ezen szakosztálynak volt elnöke eltávozott, uj el nőkot választanak a valószinüleg az uj elnök kel ujabb működési kör is fog megjelelöltetni és a téli érdekes munkaprogramm megállapittatni. E szakosztály f. évi november hó 20 án d. u. 3 órakor az állami polgári leányiskola („Xapu utcza 47) IV. osztályu tantermében tartja a jelen tanévben az első értekezletét, mely tárgyai 1. Tisztviselők választása. 2. A nevelőnők ügye. Felolvassa: Liber Etelka. 3. Folyó ügyek tárgyalása. 4. Indítványok. Ezen humanus tgy iránt érdeklődőket tisztelettel meghivja az értekezlete a szakosztály elnöksége.

— **A Bácsfalu** s Türkös közegek határban fekvő erdők s havasi legelők felmérési munkálatairak, melyeket másfél ével ezelőtt a vonatkozó alapegyezséghez megfelelő értelemben kötött szerződés szerint Karácsony Sándor okleveles erdész vállalt el, — hitelesitése most van folyamatban. A hitelesités kiterjedvén annak megvizsgálására is, hogy: vajjon a felmérése pontosan szakszerűen az országos katonai háromszögelési hálózathoz, mint a mit t. i. a felek határoztban kiköttetek a feltételekben, e miatt önként érthetőleg igen nagy nehézséggel és akadályival járt és jár, mert e végett a Suller, Nagykőhavas, Hegyeshegy, Vladecz, Pergoltető stb. nováu 1000—2000 m. magas hegycsucsokra is fel kellett kapaszkodni az e czélra egyik erdőlyrészi m. kir. erdőigazgatóságtól a földmivelési miniszter engedélyével kiküldeznözött igen drága és értékes csillagászati eszögmérő müszerrel (Theodolith) és ott kellett órákig, sőt néha napokig várni s leani, mig az ezen időtájban gyakran fellépett köd és eső szabad kiláttást nyujt a megfigyelésekre. A bizottság azonban, melynek szakértő tagjai Brassó varos részéről Necolny József városi mérnök, a hétfalu községek részéről Nagy Gyula szegedi kertlelti kir. erdőtisztgyelő s a két téli részéről együttesen választott Belházy Emil főerdőtanácsos helyett, ki időközben betegség folytán lekőszönt Csipkay János m. kir. erdőmester Sepsi-Szentgyörgyről, továbbá: Reich Ágoston városi ügyész, Henter Gábor fűszolgabiró, Sigmond Adolf pagonyerdész s végül: a községek előljáróí és birainál férfiai, — a külső munkálatot, mint értesitünk, daczára a fellépett kedvetlen időjárásnak — tegnap bevégezte s még pár napig tart a gyüjtött adatoknak feldolgozása s a jegyzőkönyv felvétele. Ennek megtörténte után a felülvo. hogy a felmérés valóban helyesnek fog találtatni, kiszámitható lesz községe valahára az is, hogy Bácsfalu és Türkös közegek s Brassó varos közt minő mégvállási kötelezettségek állanak fel az alapegyezség értelméből kifolyólag. E két község és a város közt ugyanis tudvalevőleg pár évvel később kőttetvén meg az egyezség, o miatt az ezek határban fekvő területek felmérése is később és kisebb ős kitett lett vállalatba kiadva. S ezért készült és hozodott tehát ez ügy is ily sokáig, miáltal azonban már a hétfalu községek és város közötti ügy véglegesen be lesz lejezve.

— **„A bukaresti** magyar dal és mükedvelőkör" Toth Jenő elnökök elnöklete alatt az 1892. évi október 6-án rendkivüli közgyülést tartott, ez alkalommal egybangulag elleti határoztva, hogy ezentul a kör czak azokat az uraat kiteltni tagokul, a kik az 1892. évokötober hó 1-tól kezdve 1 frankot fizetnek havonként.

Szerkesztői üzenetek.

Pápaszemes, helyben. A kissó hosszu tudósitást terszüku miatt szomkati számunkra hagytuk; azt hiszük, az előadás okeronek konstatálása akkor is kedvezően fogadtatik. A tisztelejegyjegyi másikor is szivesen szolgálunk, tárgyilagos és igazságos referádajat pedig köszönjük.

Nyilt-tér.*)

Egy jó ornan betüszedő,

ki a magyar nyelvet is jól birja, tartós állást nyerhet Kolozsvárt, a Lyceum-nyomdában. — Ajánlatok ide küzettnek.

*) Az ezen rovat alatt megjelent közleményekért és azok tartalmáért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Házi koszt.

Gyümölcs-sor 20. szám alatt lévő helyi' ségben, hol eddig Geist vendéglője volt f. hó 15 tól kezdve házilag kezdi és készitett ételek a háznál és szonkivül is kiszolgálatunk, mint tisztelettjelesen ajánl

160 (2—3) Bartha Rozália.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca

Hirdetések.

14866—1892. sz.

HIRDETMÉNY.

A brassói városi közkórházban rendszeresitett egyenként évi 500 forint fizetéssel, szabad lakással a kórházban és 24 türméter tüzifa járandósággal egybekötött két másodorvosi állomás betöltése iránt ezennel pályázat hirdettetik.

Ezen állomásokra pályázók kik mint orvostudorok Magyarország területén érvényes okleveléi birnak, tartoznak ezen körülmény igazolása mellett a kellően felszerelt pályázati folyamodványukat folyó évi december hó 5-én déli 1 óráig alólirt vezető tanácsnál átnyujtani.

A másodorvos szolgálati teendői a fennálló szolgálati utasitásban körül vannak irva, mely mellett megjegyeztetik, hogy a két másodorvosi állomás betöltése után a kórházban állandó orvosi szolgálat fog behozatni.

Brassó, 1892. évi november hó 12-én.

614 (2—3) **A városi tanács.**

7766/892.

Hirdetmény.

A városi fürdő létesitmények Zajzonba és a „Concordia" szálloda ugyanott 1. *kedden folyó évi november hó 29-én* tartandó irásbeli ajánlati tárgyaláson 6 évre és pedig az 1893. évi januar hó 1-től, 1898. évi deczember hó 31-ig terjedő időre a legtöbbet igérőnek tőhaszonbérbe ki fognak adatni.

A főhaszonbérlethez tartozik:

1. A „Concordia" fürdői szálloda Zajzonban.

2. Az összes fürdőintézetek és pedig a hulámfürdő, a „Lobogó" nevü hideg fürdő, a parkban levő meleg fürdő, a melegfürdők készitése iránti jog a „Lajos" kutnál és az ivóforrások használata az eddigi módon.

3. A szálló, a sétány, a fedett sétánynyal együtt, a zenecsarnok, váróterem és árubódé, továbbá az összes illetmények a „Schwarzenberg" és „Szakadat" hegyen.

4. A megállapitott árak iránti, gyógy- és zenedijak beszedése iránti jog.

A közelebbi feltételek és az árverési- és szerződési feltételek az ajánlati tárgyalás napjaig a városi gazdasági hivatalnál bárki által betekinthetők és az 50 frt bánatpénzzel és 50 kros bélyeggel ellátott zárt ajánlatok *1892. évi november hó 29-ik napjának déli előtti 10 óráig* ugyanott átnyujthatók.

Brassó, 1892. november hó 5-én.

A városi tanács.

618 (1—3)

Sz. 253—1892. végr.

Árverési hirdetmény.

Alólirt birósági végrehajtó az 1881-ik évi LX. t. cz. 102. § sa értelmében ezennel közhiré teszi, hogy a brassói kir. járásbiróság 1892. évi 7441. számu végzése alól 1892. évi október hó 3-ik napján brassói K. Lambergor s fia czég javára fogarasi néhai özv. Goosch Paulina hagyatéka ellen 100 frt tőke s ennek 1892. évi majus hó 7. napjától járó 6% kamatai, az eddig összesen 51 frt 38 kr perköltség és 1 frt 50 kr. hirdetményi követelés erejéig elrendelt kielégitési végrehajtás alkalmával birósági felül foglalt és 467 frt 80 kra becsült ugyanis fésülő gép, szobai bútorok, kalap-bélés, kalapok és ablak-keretekből álló ingóságok nyilvános árverés utján eladatnak.

Mely árverésnek a fogarasi kir. biróságnak 1892. évi 3520 p. szi alatt kelt kikündetést rendelő végzés folytán a helyszinén vagyis Fogarason alperesnő volt lakásán, esetleg a piaczon leendő eszközlésére 1892-ik évi **november hó 25** ik napjának délelőtt 9 órája határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy fenti ingóságok ezen árverésen, az 1881-ik évi LX. t.-cz. 107 §-a értelmében a legtöbbet igérőnek szükség esetén bocsátva alól is eladtni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881 ik évi LX. t. cz. 108. §-a szerint fizetendő.

Felhivatnak egyuttal mindazok, kik a lefoglalt s most elárverezendő tárgyakra elsőbbséggel birnak és ez a végrehajtási iratokból ki nem tünik, miszerint elsőbbségi igényeiket az árverés megkezdésénél szóval vagy irásban alulirt végrehajtónál az 1881. évi LX. t.-cz. 111. és 112. §§-ai értelmében a különbeni következmények terhe alatt bejelenteni el ne mulasszák.

Kelt Fogarason, 1892 évnovember hó 11-én.

GYÁRFÁS FERENCZ
616 (1—1) kir. birósági végrehajtó.

Üzlethelyiség változtatás.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy az eddig Lensoron levő

férfi szabó üzletet

a

Gyümöles-sor 20. sz. I-ső em.

a feketetemplom felöli szoglethazba J. L. & A. Hesshejmer urak irodája felé áthelyeztettem és ajánlom magamat mindenféle

uri ruháknak jó, divatos és lehetőjutányos ároni elkészitésére

és teljes kiállitására. 611 (2—3)

Tisztelettel

Bartha G.

A BUDAPESTI

villamos vasut részvényei

már most is nagy keresletnek örvendenek.

Megbizásokat ezen értékpapirra már most is elfogadok, ugyszintén mindenféle

tőzsdei megbizásokat

a legjutányosabb feléletek mellett.

Mindennemű értékpapir vétele és e'ru sitása napi árfolyam mellett.

Előlegeket nyujtok értékpapirokra

BRANDL ARNOLD

bank- és váltóház

BUDAPEST, Deák-tér 1. I em

603 (1—3) Wodianer-féle palota.

SZALAGOK NYOMÁSA

halotti koszorukra,

arany, ezüst, bronz és fekete szinben.

Miután a helyi piaczon egyedül birok *gőzzel hevitő*, aranyozó géppel s továbbá nagyválasztéku *sárfelirotokkal* rendelkezem, azon kellemes helyzetben vagyok, hogy egy óra alatt 4—5 koszoruszalag nyomatását eszközöllhetem s igy a nagyérdemü közönségnek a *legszebb legolcsóbb árakon* szolgálhatom, ezáltal tehát a kevésbbé vagyonosoknak is a szalagnyomás megszerzését hozzáférhetővé tettem.

Kiváló tisztelettel

WÄCHTER GYÖZÖ

könyvkötészete és arany-nyomat intézete,

Brassóban, Lensor 32. sz. a.

507 (4—5).

TUTSEK E.

temetkezési intézete,

BRASSÓ, Kapu-utcza 4. sz. a Tehén-piacz sarkon.

Ajánlja a n. é. közönség becses figyelmébe — előforduló halálesetek alkalmával — jól berendezett **temetkezési intézetét** hol minden a temetkezéshez szükséges tárgyak a legolcsóbbtól a legfinomabbig, mindig készletben és jutányos árakban találhatók.

Ércz-koporsók bizományi raktára a legelső **b é c s i** ércz-koporsó gyárból.

Saját műhelyében készült mindennemű fakoporsók, — díszes kiállitásu **ércz utánzott** koporsók és finom politurozott **cserefa-koporsók** olcsó árakban. — Továbbá szép **sir-koszoruk** és koszoru **szalagok**, valamint minden a temetkezéshez szükségelt czikkek jutányos árban kaphatók.

Márvány siremlékek képviselete.

Saját diszes halottas kocsi 2 és 4 fogatuan, valamint egész ujjonan épitett diszes **kék gyerek halottas kocsi** és minikettőhez kivánatra a testvivők is a nagyérdemü közönség becses rendelkezésére állanak.

Elvállalok nagyon méltányos árakért teljes kiállitásokat, minden osztály szerint, vallás és nemzetiségi különbség nélkül oly formán: hogy az illető gyászoló családnak semmi utánjárása nincsen, melyeket az eddig ismert pontossággal és egybevágó rendű intézek el, a mért is előforduló halálesetek alkalmára becses pártfogásukba ajánlom intézetemet.

Végül pedig ajánlom **közvetitő, cselédszerző** és **ügynöki** intézetemet is, melynél a pontos eljárás szintén fő feladatom.

Kiváló tisztelettel

331 (18—*

Tutsek E.

Kereskedelemügyi m. kir. Miniszter.
69.289 szl-oz.

Versenytárgyalási hirdetmény.

A fogarasvármegyei m. kir. államépitészeti hivatal területén lévő Torda-nagyszebenbrassói állami közuton 1893., 1894., 1895., 1896., 1897. és 1898. években eszközlendő kaviczszállitás biztositása végett a f. évi **november hó 30-án** a kereskedelemügyi m. kir. miniszterium és a fentnevezett m. kir. államépitészeti hivatal, helységében zárt irásbeli ajánlatok utján versenytárgyalás tartatik.

Felhivatnak vendégfogadó vállalkozni kívánók, hogy ajánlatikat a kereskedelemügyi m. kir. miniszterium segédhivatalainak igazgatójához, vagy a fentemlitett államépitészeti hivatalhoz czimezve, legkésőbb a kitüzött tárgyalási nap délelőtti 10 óráig nyujtsák be. A később beérkezett ajánlatok, valamint általában a bármikor beérkezett tárgyratok utójánlatokat figyelembe vétetni nem fognak.

Az ajánlatok öt pecséttel zárt boritékán, a czimzésen felül világosan jelirandó, az államépitészeti hivatal és azon állami közut neve, melyre az ajánlat vonatkozik.

Az ajánlatok az államépitészeti hivatalban átvehető ajánlati és felosztási kimutatási minta szerint teendők meg.

Azon esetben, ha ajánlattevő a kereskedelemügyi miniszter ur ő Nagyméltósága által elfogadott, a az államépitészeti hivatalnál kiteit kimintától eltérő kösnyagot kivánna szállitani, — ennek saját pecséttjével ellátott két mintáját ajánlatához mellékelni, a egyuttal a felosztási kimutatás 7. rovatában a termesléi helyet is megjelölni tartozik.

Az ilyenek a kereskedelemügyi miniszter ő Nagyméltósága által elfogadott s az államépitészeti hivatalnál kitett mintával azonos — vagy bár attól eltérő, de legalább is oly minőségü anyagra kell vonatkozniu.

A benyujtott ajánlatok vissza nem vonhatók s mindegyik ajánlattevő ajánlatának beadásától számitott nyolcz hétig kötelezettségben marad.

Az államépitészeti hivatal területén átvonuló minden egyes állami közuti vonalra külön ajánlat nyujtandó be.

Az állami közutaknak csupán **egyes** részeire tett ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Ugy az ajánlat, mint a hozzá mellékelt felosztási kimutatás szabályszerü bélyegzőt látandó el és mindkettő az ajánlattevő által aláirandó.

A bánatpénznek az Állampénztár-ba vagy adóhivatalba történt befizetését igazoló nyugta az ajánlathoz csatolandó.

A bánatpénznek a tárgyalásnál alapul szolgáló felosztási kimutatásban kitett menynyiség után az ajánlott árak összegének 5%-át kell kitenne. Készpénz vagy értékpapir az ajánlathoz nem mellékelendő.

Azoknak az ajánlattevőknek, kiknek ajánlata el nem fogadtatott, bánatpénze az irántiga eredménye feletti határozathozatal után fog kiadatni, illetve az intézkedés a kiadatás iránt megtétetni.

A tett ajánlat vállalkozót azonnal, a kinesfart azonban csak azon naptól fogva kötöleci, melyen a kereskedelemügyi miniszter ur ő Nagyméltósága elfogadja.

A szállitási szerződés és részletes feltételek, az ajánlati minta s ennek mellékletjei és felosztási kimutatás és kimináták az államépitészeti hivatalnál a szokott hivatalos órákban átvehetők. — illetve megtekinthetők.

Kelt Fogarason, 1892. évi november hó 14-én.

Kovács Gábor
kir. főmérnök.

615 (1—1)

Tiszta vér

az egészség!

Titkos betegségek, **görvély, kiütések** és **sápadtság, általános bágyadtság, gyönge ség ellünnek** az egészséges vér mellett!

Sikeres eredményért kezeskedünk gyógymódunk használata mellett.

Kérdéseknél válaszbélyeg melléklendő.

„Office Sanitas" Párisban, 30., Faubourg Montmartre.

480 (10—*)

Brassó, nyomatott a kiadó-tulajdonos KÖZMŰVELŐDÉS irodalmi és munyomdai részvénytársaság könyvnyomdájában.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.